

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

LEGAL PROBLEMS RELATED TO THE DEBT OF GOVERNMENT TEACHERS IN TEACHER SAVINGS COOPERATIVES

กฤตพัส ปัทมาลัย¹, ศิวพร เสาวคนธ์²

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู (2) มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูของประเทศไทยและต่างประเทศ (3) วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู และ (4) แนวทางแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

จากการศึกษาพบว่า (1) ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราดอกเบี้ยในการขอสินเชื่อเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู พบว่าพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 51/1 ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีอำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยกู้ยืม สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแต่ละแห่งจึงกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่ต่างกัน ส่งผลให้สมาชิกในแต่ละสหกรณ์ชำระดอกเบี้ยไม่เท่ากัน จึงมีความเหลื่อมล้ำกันในระหว่างสหกรณ์ในเรื่องของการกำหนดเงินกู้ยืม (2) ปัญหาเกี่ยวกับการขอเพิ่มวงเงินสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู พบว่าพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 46 ให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูขอยกเขตการให้เงินกู้และเพิ่มแพนแดนเงินกู้สูงขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพคล่องทางการเงินให้กับสมาชิกสหกรณ์ แต่สมาชิกสหกรณ์กลับไม่มีรายได้เพียงพอจากช่องทางประกอบอาชีพอื่นเพิ่มขึ้น จึงเป็นการสร้างภาระหนี้สินภายในครอบครัว (3) ปัญหาเกี่ยวกับการพักชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู พบว่าพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 50 และมาตรา 51/1 ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออกมาตรการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพักชำระหนี้ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ให้งดการส่งเงินต้น แต่ส่งเฉพาะดอกเบี้ย เมื่อไม่สามารถส่งชำระเงินต้นและต้องพักชำระหนี้เป็นระยะเวลายาวนาน ส่งผลให้หนี้สินนั้นพอกพูนเกิดภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้นกับสมาชิกสหกรณ์และสมาชิกสหกรณ์ขาดวินัยการออมเงิน

ดังนั้น จึงเห็นควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ โดยออกเป็นกฎหมายลำดับรอง เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้ของข้าราชการครูที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ประกอบด้วยเรื่องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้เป็นมาตรฐานกลางใช้ในทุกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู กำหนดหลักเกณฑ์การขอเพิ่มวงเงินสินเชื่อ และกำหนดหลักเกณฑ์การพักชำระหนี้ของสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่มุ่งช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์และไม่มุ่งหวังผลกำไรอย่างแท้จริง

คำสำคัญ: หนี้ ข้าราชการครู สหกรณ์ออมทรัพย์ครู

¹ นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

² อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Abstract

This independent study on legal problems related to the debt of government teachers in teacher savings cooperatives aims to (1) investigate background, concepts and theories related to the debt of government teachers in teacher savings cooperatives, (2) investigate legal measures related to the debt of government teachers in teacher savings cooperatives of Thailand and foreign countries, (3) analyze problems related to the debt of government teachers in teacher savings cooperatives, and (4) find out the approaches to solve the laws related to the debt of government teachers in teacher savings cooperatives.

The findings revealed that (1) regarding the problems on determining the interest rates for loan request among the members of teacher savings cooperatives, the Section of 51/1 of the Cooperative Act, B.E. 2542 empowers the committees of teacher savings cooperatives to determine the loan interest rate; as a result, each of teacher savings cooperatives determines a different interest rate and the members of each cooperatives pay a varying interest payment, leading to disparity between cooperatives in determining loans, (2) regarding the problems on asking for an increase of credit limit among the members of teacher savings cooperatives, the Section 46 of the Cooperative Act, B.E. 2542 allows the teacher savings cooperatives to expand the loan limit and increase the loan ceiling to solve the financial liquidity problems but the cooperatives members do not have more income from doing other occupations resulting in creating debt burdens to their family, and (3) regarding the problems on debt moratorium of the members of teacher savings cooperatives, the Sections of 50 and 51/1 of the Cooperative Act, B.E. 2542 empower the committees of teacher savings cooperatives to establish the criteria of debt moratorium which determines the criteria of refraining from paying the loan principal and paying only the interest; moreover, when the borrowers cannot make a loan principal payment and need to skip the payment for a long time causing more debt burdens to the cooperatives members and the cooperatives members who lack the money-saving discipline.

Therefore, it is advisable to amend the Cooperative Act, B.E. 2542 on the debt of government teachers in teacher savings cooperatives by making a subordinate legislation to solve the debt problems of government teachers who are the members of teacher savings cooperatives as a guideline of teacher savings cooperatives. This includes the establishment of an interest rate as a standard for every teacher savings cooperative, the criteria of expanding the credit limit, and debt moratorium of the members of teacher savings cooperatives in order to achieve the objectives to help the cooperative members with non-profit making.

Keywords: DEBT, GOVERNMENT TEACHERS, TEACHER SAVINGS COOPERATIVES

บทนำ

สหกรณ์ออมทรัพย์³ คือสถาบันการเงินแห่งหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรืออาศัยในที่ชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์และให้กู้ยืมเงินเมื่อเกิดความจำเป็นหรือเพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์องกอง และได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และส่งเสริมให้บุคคลที่เป็นสมาชิกรู้จักการประหยัด รู้จักการออมทรัพย์และสามารถบริการเงินกู้ให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้จ่ายเมื่อเกิดความจำเป็น โดยยึดหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน⁴ จึงเป็นการร่วมกันแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมอีกทางหนึ่ง การดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ดำเนินการโดยสมาชิก กล่าวคือเมื่อได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นแล้ว สมาชิกจะเลือกตั้งตัวแทนจากที่ประชุมใหญ่ให้เข้ามาบริหารงานในสหกรณ์ตัวแทนสมาชิกเหล่านี้เรียกว่า “คณะกรรมการดำเนินการ” มีประมาณ 7-15 คน⁵ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น ๆ คณะกรรมการดำเนินการจะทำหน้าที่บริหารกิจการสหกรณ์โดยจะมีการประชุม อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อกำหนดนโยบายในการทำงาน แล้วจึงมอบให้ “ฝ่ายจัดการ” รับผิดชอบปฏิบัติงานต่อไป ฝ่ายจัดการนั้นประกอบด้วยผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ สมุหบัญชีเจ้าหน้าที่การเงิน ฯลฯ ซึ่งทำหน้าที่บริการแก่สมาชิกที่มาติดต่อทำธุรกิจกับสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑนั้นเกิดจากการที่คณะบุคคลร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางด้านเศรษฐกิจถือเป็นสถาบันการเงินที่ส่งเสริมให้บุคคลที่เป็นสมาชิกรู้จักประหยัดอดออม และยังสามารถบริหารเงินให้กับสมาชิกเพื่อใช้จ่ายเมื่อมีความจำเป็น ผู้ที่ประกอบอาชีพข้าราชการครู สามารถใช้ประโยชน์จากสหกรณ์นี้ได้ ซึ่งส่งผลให้ข้าราชการครูที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑนั้นใช้ประโยชน์โดยการขอสินเชื่อเป็นจำนวนมาก สหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑถือเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นสถาบันการเงิน⁶ ที่ให้บริการธุรกิจสินเชื่อให้กู้เงินแก่สมาชิก โดยการบริหารงานโดยการเลือกตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบอาชีพข้าราชการครูเช่นเดียวกันเข้ามาบริหารจัดการดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑ

เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ใช้ควบคุมดูแลสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ซึ่งในสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑได้มีกฎหมายหลายฉบับที่เข้ามาดูแลในการบริหารกิจการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑ ได้แก่ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 กฎกระทรวง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่รับจดทะเบียน พ.ศ. 2548 กฎกระทรวงการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564 ระเบียบและประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ แต่กฎหมายที่เข้ามาควบคุมดูแลในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑนั้นไม่ได้กำหนดในเรื่องการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สำหรับการขอสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ครุฑและการกำหนดขอบเขตการชำระหนี้ไว้ชัดเจนและการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไว้อย่างชัดเจน ส่งผลให้ในหลายสหกรณ์ออมทรัพย์บางจังหวัดมีการกำหนดอัตราต่าง ๆ ใน

³ กรมบัญชีกลาง. (2556). *คู่มือการตรวจสอบกิจการสหกรณ์*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.cad.go.th/ewt_dl_link.php?nid=40118&filename=todsub_1. [2565, 1 กรกฎาคม].

⁴ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542. มาตรา 4.

⁵ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542. มาตรา 50.

⁶ กรมบัญชีกลาง. (2556). *คู่มือการตรวจสอบกิจการสหกรณ์*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: https://www.cad.go.th/ewt_dl_link.php?nid=40118&filename=todsub_1. [2565, 1 กรกฎาคม].

กระบวนการขอสินเชื่อที่แตกต่างกันไม่มีมาตรฐานเป็นกลางเสมอเท่าเทียมกันก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่าง สหกรณ์ออมทรัพย์ครูและปัญหาการจัดการหนี้สินที่แตกต่างกัน ดังนั้นในสารนิพนธ์นี้ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดประเด็น การศึกษาออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราดอกเบี้ยในการขอสินเชื่อเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ เกี่ยวกับการใช้เงินกู้และให้สินเชื่อ การรับฝากเงิน ก่อหนี้ และสร้างภาระผูกพัน รวมถึงการกู้ยืมเงินหรือการค้า ประกัน เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ใน มาตรา 51/1 ได้ให้คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์จะต้องดำเนินกิจการของสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ ข้อบ่ง บังคับสหกรณ์เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก ในเรื่องของการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนั้น ซึ่งปัจจุบันจะเห็น ได้ว่า สภาพเศรษฐกิจและสังคมได้ประสบปัญหาทั้งโรคไวรัสโคโรนา หรือ Covid -19 เป็นระยะเวลา 2 ปีติดต่อกัน ส่งผลให้สหกรณ์ออมทรัพย์ที่ถือเป็นสถาบันการเงินประสบปัญหาเช่นกันกับสถาบันการเงินอื่น ในการกำหนดอัตรา ดอกเบี้ยในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูได้มีประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องการกำหนดสถาบันการเงินและอัตราสูงสุดของ ดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้จากผู้กู้ยืมซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบัน การเงิน พ.ศ. 2523 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2535 ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยที่สหกรณ์ออมทรัพย์ อาจคิดจากผู้กู้ยืมไม่เกินร้อยละ 19⁷ นั้น ปัจจุบันสหกรณ์ออม ทรัพย์ครูมีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ในจำนวนอัตราหลายอัตรา เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุทัยธานี จำกัด กำหนดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.00 ต่อปี⁸ หรือสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครสวรรค์ จำกัด กำหนดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5⁹ หรือสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด กำหนดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.70 ต่อปี¹⁰ โดยคณะกรรมการ ดำเนินการแต่ละสหกรณ์จะพิจารณาต้นทุน เงินทุนของสหกรณ์เองภายใต้ระเบียบเงินให้กู้ยืมที่สหกรณ์กำหนดแต่ ต้องไม่เกินกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กฎหมายกำหนด ซึ่งส่งผลให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูมีความเหลื่อมล้ำกันในการ ขอสินเชื่อเงินกู้ ส่งผลให้เกิดปัญหาข้าราชการครูไม่มีความสามารถในการชำระหนี้และเกิดความเหลื่อมล้ำกันในการ ความเป็นวิชาชีพครูในแต่ละพื้นที่สหกรณ์ออมทรัพย์

2. ปัญหาเกี่ยวกับการขอเพิ่มวงเงินสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินสูง ทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูขยายขอบเขตการให้เงินกู้และเพิ่ม เพดานเงินกู้สูงขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพคล่องทางการเงินให้กับสมาชิกและเพื่อให้สมาชิกมีกำลังในการส่งเงินชำระ

⁷ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดสถาบันการเงินและอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยที่สถาบันการเงินอาจคิดได้ จากผู้กู้ยืม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2550. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก

https://www.bot.or.th/Thai/AboutBOT/LawsAndRegulations/Documents/law12_35.pdf [วันที่ 1 กรกฎาคม 2565]

⁸ ประกาศสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุทัยธานี จำกัด เรื่อง การปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภท (ยกเว้นอัตรา ดอกเบี้ยเงินกู้ตามโครงการพิเศษให้คงอัตราดอกเบี้ยดังเดิม)

⁹ ประกาศสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนครสวรรค์ จำกัด เรื่อง อัตราดอกเบี้ยให้กู้แก่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์นครสวรรค์ จำกัด.

¹⁰ ประกาศ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด เรื่อง อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ สหกรณ์ออม ทรัพย์ครูเชียงใหม่ จำกัด.

หนี้ ส่งผลให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูได้ขอสินเชื่อเงินกู้เพิ่มมากขึ้น เช่น เมื่อสมาชิกที่กู้เงินสามัญไปแล้วแต่ยังกู้ไม่เต็มสิทธิ์จะสามารถกู้ครั้งใหม่ได้เมื่อส่งใช้เงินไปแล้ว 6 งวด และถึงแม้จะเต็มสิทธิ์แล้วก็จะสามารถกู้ครั้งใหม่ได้เมื่อส่งใช้เงินชำระไปแล้ว 6 งวด¹¹ จะเห็นได้ว่าเมื่อสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูได้มีการปรับวิถึฐานะ¹² หรือเงินประจำตำแหน่งใหม่สิทธิ์ในการขอสินเชื่อมีเพิ่มมากขึ้นทำให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูได้ยื่นขอสินเชื่อเพิ่มมากขึ้นโดยไม่ได้คำนึงถึงยอดหนี้เดิมที่ยังไม่ได้ส่งชำระหนี้หมดตามสัญญา ทำให้เป็นการเพิ่มภาระหนี้สินเพิ่มมากขึ้น เมื่อขาดสภาพคล่องทางการเงินทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ได้ตรงตามสัญญา¹³

3. ปัญหาเกี่ยวกับการพักชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

การพักชำระหนี้ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยร่วมกับธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ออกโครงการพักชำระหนี้ เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบ เช่น มาตรการลดยอดผ่อนชำระหนี้ต่อเดือน เลื่อนกำหนดการจ่ายหนี้ออกไป โดยไม่ถือว่าเป็นการผิดนัดชำระหนี้ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้ออกประกาศในการช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 โดยหลักเกณฑ์การพักชำระหนี้เงินต้นและระยะเวลาการพักชำระหนี้ให้กับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เช่น มีการกำหนดระยะเวลาการพักชำระหนี้เงินต้น 6 เดือน แต่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยังคงต้องชำระดอกเบี้ยรายเดือนตามปกติ¹⁴ เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์นั้น การก่อตั้งสหกรณ์เกิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกที่มีกลุ่มอาชีพเดียวกัน แต่การพักชำระหนี้เงินต้นให้กับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนั้น สมาชิกยังคงต้องชำระดอกเบี้ยตามปกติ ซึ่งสหกรณ์ไม่ได้ก่อตั้งเพื่อแสวงหาผลกำไร แต่ปัจจุบันการออกประกาศต่างๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ยังคงไม่ช่วยเหลือสมาชิกอย่างแท้จริง ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ครูควรพิจารณาวัตถุประสงค์การจัดตั้งสหกรณ์และคำนึงถึงการช่วยเหลือสมาชิกเป็นสำคัญ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ในสารนิพนธ์นี้จึงได้ศึกษาเรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการแก้ไขหนี้สินข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เพื่อช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นข้าราชการครูมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสหกรณ์มีเงินทุนหมุนเวียนเพื่อให้ข้าราชการครูที่บรรจุใหม่ได้มีสิทธิ์และสามารถใช้ประโยชน์จากสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ตรงตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
- (2) เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูของประเทศไทย

และต่างประเทศ

¹¹ ประกาศสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุทัยธานี จำกัด เรื่อง หลักเกณฑ์การให้เงินกู้สามัญและเงินกู้พิเศษ พ.ศ. 2565.

¹² พระราชบัญญัติเงินเดือน เงินวิทยฐานะ และเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547.

¹³ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุทัยธานี จำกัด . (2565). *บริการเงินกู้*. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก https://www.ckuthai.org/list/loan_service[วันที่ 25 กรกฎาคม 2565].

¹⁴ ประกาศสหกรณ์ออมทรัพย์ครูอุทัยธานี จำกัด เรื่องแนวปฏิบัติในการขอพักชำระหนี้เงินต้น (กรณีพิเศษ) ตามโครงการช่วยเหลือสมาชิกในภาวะวิกฤตโควิด 19 (Covid-2019) ประจำปีบัญชี 2565.

- (3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
- (4) เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

วิธีดำเนินการวิจัย

สารนิพนธ์นี้ใช้วิธีการดำเนินการศึกษาโดยวิธีการวิจัยทางเอกสาร (Documentary Research) โดยการค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นข้าราชการครู รวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องศึกษาตัวบทกฎหมายบทบัญญัติกฎหมายบทความวารสารวิชาการรายงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ปรากฏบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งภาษาไทยและข้อมูลจากต่างประเทศเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ทำให้ทราบความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
- (2) ทำให้ทราบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูของประเทศไทยและต่างประเทศ
- (3) ทำให้ทราบปัญหาเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
- (4) ทำให้ทราบแนวทางแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

สรุปผล

การศึกษาเรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิด ความเป็นมา ทฤษฎี รวมถึงกฎหมายของต่างประเทศและประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เพื่อนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ เพื่อให้ข้าราชการครูมีความเป็นอยู่และมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ไม่สร้างภาระหนี้สินในครัวเรือนที่ล้นพ้นตัว ซึ่งจากผลการศึกษาและวิเคราะห์สรุปได้ว่า

ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราดอกเบี้ยในการขอสินเชื่อเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ในประเด็นนี้เนื่องด้วยด้วยสภาพปัญหาทั้งภาวะเศรษฐกิจ สถานการณ์โควิด 19 ที่ส่งผลให้เศรษฐกิจย่ำแย่ รวมถึงอาชีพข้าราชการครูเพราะข้าราชการครูบางกลุ่มไม่ได้รับผิดชอบเฉพาะตนเอง หากแต่ต้องรับผิดชอบคนในครอบครัวทั้งครอบครัว บางรายเป็นผู้นำครอบครัว ต้องดูแลอีกหลายสิบคน แต่กลับได้รับเงินเดือนเพียงน้อยนิด สหกรณ์ออมทรัพย์จึงเป็นแหล่งเงินทุนที่ทำให้ข้าราชการครูพึ่งพาอาศัยเพื่อขอกู้ยืมเงิน แต่ด้วยปัจจุบันหากวิเคราะห์เกี่ยวกับโครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จะเห็นได้ว่า ทุกแห่งจะมีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ที่ออกโดยสหกรณ์ของตน จึงทำให้แต่ละเรื่องมีความแตกต่างจาก โดยเฉพาะในเรื่องของดอกเบี้ยนั้น ซึ่งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ใน มาตรา 51/1 ได้ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะต้องดำเนินการของสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ขอบเขตแห่งการดำเนินการกิจการ ข้อบังคับสหกรณ์เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก ในเรื่องการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนั้น ซึ่งในประเด็นนี้เนื่องด้วยการกำหนดและการปรับอัตราดอกเบี้ยต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง และที่เป็นปัญหาคือ บางแห่งคิดในอัตราที่สูงแตกต่างกัน ในส่วนนี้ด้วยเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบด้วยสถานการณ์ของโรคระบาดและเศรษฐกิจโลก สะท้อนให้เห็นที่ทุกแห่งหนของประเทศไทยประสบภาวะเช่นเดียวกัน นอกจากนั้นข้าราชการครูบางกลุ่มที่ต้องส่งลูกหลานมาเรียน

ในเมืองหลวง ซึ่งบางกลุ่มกู้ยืมเงินสหกรณ์ได้รับดอกเบี้ยได้อัตราที่ต่ำ แต่บางกลุ่มได้รับในอัตราที่สูงกว่า แต่ทั้งสองกลุ่มกลับต้องแบกรับค่าใช้จ่ายจากผลของสถานการณ์ของโรคระบาดและเศรษฐกิจโลกในรูปแบบเดียวกันนั้น ซึ่งในประเด็นนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำ และการไม่สารพัดชำระหนี้สินได้ เช่น บางรายพบกว่าถึงขั้นจบชีวิต หรือบางรายลาออกจากความเป็นข้าราชการครู เป็นต้น ดังนั้น ปัญหาว่าข้าราชการครูต้องแบกรับภาวะหนี้สินและผลกระทบจากสถานการณ์ของโรคระบาดและเศรษฐกิจโลกที่เหมือนกัน แต่สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแต่ละแห่งกลับมีการคิดอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน ทำให้บางจังหวัดข้าราชการครูไม่สามารถชำระหนี้ได้ กลายเป็นบุคคลมีหนี้สินล้นพ้นตัว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการควบคุมการกำหนดอัตราดอกเบี้ย โดยออกเป็นหลักเกณฑ์กลางเพื่อให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูทุกแห่งทั่วประเทศยึดถือปฏิบัติ สอดคล้องกับทฤษฎีดอกเบี้ยคลาสสิกดอกเบี้ยคลุลยภาพถูกกำหนดโดยอุปทานของเงินทุน ได้แก่ อุปทานของเงินออมในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยโดยตรง กล่าวคือ เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นอุปทานของเงินทุนจะหดสั้น เช่นเดียวกับอุปทานของสินค้าและบริการอื่น ๆ และอุปสงค์ของเงินทุนซึ่งเป็นความต้องการของการลงทุนของภาคธุรกิจ อุปสงค์ของเงินทุนมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยอย่างผกผันกัน

ปัญหาเกี่ยวกับการขอเพิ่มวงเงินสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ในมาตรา 46 กำหนดให้การเพิ่มวงเงินสินเชื่อหรือรายละเอียดต่างๆ ในการขอสินเชื่อเงินกู้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เท่านั้น ซึ่งในประเด็นนี้เนื่องด้วยข้าราชการครูส่วนใหญ่มีรายได้จากการประกอบอาชีพข้าราชการครูแต่เพียงอย่างเดียว ข้าราชการครูบางรายส่วนน้อยที่มีรายได้เสริมจากช่องทางอื่น ๆ ด้วยส่วนใหญ่ยึดประกอบอาชีพครูเป็นหลัก เช่นนี้แม้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจะหาช่องทางเพื่อให้ข้าราชการครูมีเงินหมุนเวียน แต่ด้วยเงินทุนที่ได้มามากถูกนำไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ไม่ได้นำไปพัฒนาและต่อยอดเพื่อให้ได้มาซึ่งกำไร จึงเห็นว่าการขยายวงเงินหรือเพิ่มวงเงินกู้ยืม อาจเป็นวิธีการที่ทำให้สร้างภาระหนี้สินเพิ่มหรือสร้างวิธีการหาเงินด้วยการสร้างภาระหนี้สิน ในประเด็นนี้ผู้เขียนเห็นว่าควรมีมาตรการควบคุม เช่น หากสมาชิกสหกรณ์ผู้กู้หนี้ชำระหนี้แล้วสองส่วนในสามส่วนของหนี้ตามสัญญาจึงสามารถขอเพิ่มวงเงินได้ เพราะการกำหนดจำนวนเดือน เช่น กำหนดให้ชำระแล้ว 12 เดือน สามารถเพิ่มวงเงินกู้ได้ เช่นนี้ หากสมาชิกสหกรณ์ผู้กู้ทำสัญญาผ่อนชำระระยะยาว สมาชิกสหกรณ์ผู้กู้อาจหวังพึ่งช่องทางนี้ เพื่อกู้ยืมเงินต่อ ซึ่งกลายเป็นว่าสมาชิกสหกรณ์ผู้กู้จะกู้ทบต้นทบดอกไปเช่นนี้เรื่อย ๆ จนไม่สามารถชำระหนี้เสร็จสิ้นได้ทั้งหมด สมาชิกสหกรณ์ข้าราชการครูบางรายเกิดความท้อแท้ในการชำระหนี้ ทั้งยังเป็นการสร้างวินัยทางการเงินที่ไม่ถูกต้อง อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหานี้สินของข้าราชการครู ซึ่งนอกเหนือจากการให้เพิ่มวงเงินสินเชื่อแล้ว การใช้กลไกในการแก้ไขด้วยการให้ภาครัฐจัดให้มีโครงการสร้างรายได้เสริมและอาชีพเสริมให้กับข้าราชการครู เพื่อหารายได้เสริมนอกเหนือจากรายได้ที่มาจากเงินเดือนและทำนอกเหนือเวลางาน อาจเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการลดภาระหนี้สินลงได้ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นหลักที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด

ปัญหาเกี่ยวกับการพักชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ในประเด็นนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การดำเนินการกิจการต่างของสหกรณ์เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ตามมาตรา 50 และมาตรา 51/1 ซึ่งรวมถึงการออกประกาศเกี่ยวกับการพักชำระหนี้ด้วย เนื่องด้วยสถานการณ์ในปัจจุบันผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ทำให้รายได้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนทำให้ต้องขอสินเชื่อกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเพิ่มมากขึ้นในขณะที่ยังมีค่างวดที่ต้องผ่อนชำระทุกเดือน ประกอบกับปัญหาการเกษียณราชการ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจึงได้กำหนดโครงการเพื่อช่วยเหลือ

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 ด้วยการพักชำระเงินต้นให้กับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ซึ่งในที่นี่ไม่รวมถึงดอกเบี้ย ประกอบกับช่วงระยะเวลาในการพักชำระหนี้ในส่วนใหญ่นักกำหนด 12 เดือน เช่นนี้หากพักชำระหนี้ที่มีระยะเวลายาวนานจนเกินไป รวมถึงการที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยอย่างต่อเนื่อง อาจไม่ใช่วิธีการที่ช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ที่เป็นลูกหนี้ได้อย่างแท้จริง ซึ่งการกำหนดเวลาอาจอิงตามความเหมาะสมและปัจจัยอื่น ๆ ประกอบ นอกจากนั้นหากต้องการช่วยเหลือลูกหนี้ได้อย่างแท้จริง ควรมีการพักทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย แต่อาจกำหนดระยะเวลาที่จำกัด เช่น 2-3 เดือนหรือมากที่สุด 6 เดือน เพื่อให้ลูกหนี้ปรับตัวเตรียมตัวเพื่อหาเงินมาชำระหนี้ และไม่หาช่องทางในการสร้างหนี้เพิ่ม รวมถึงไม่ทำให้เกิดความฟุ่มเฟือยเอาเงินไปซื้อในสิ่งที่ไม่จำเป็น จนลืมนึกตัวเองเป็นหนี้ สอดคล้องกับหลักความรับผิดชอบ ที่วางหลักไว้ว่าองค์กรที่มีลักษณะการทำงานในระบบหลักสำนึกรับผิดชอบ รวมถึงองค์กรก็ควรมีระบบการติดตามเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จากการวิเคราะห์ตามบทที่ 4 โดยปรากฏให้เห็นถึงปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ซึ่งทำให้เห็นว่าข้าราชการครูต้องแบกรับภาระทั้งหนี้สินในครัวเรือนและผลกระทบทางเศรษฐกิจ รวมถึงสังคม และส่งผลโดยตรงและทางอ้อมทำให้ข้าราชการครูนั้นขาดประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ในวิชาชีพครู ดังนั้น เพื่อให้ข้าราชการครูได้รับการเยียวยาเกี่ยวกับปัญหาภาระหนี้สิน อันจะทำให้คุณภาพชีวิตของครูดีขึ้นทั้งยังดำรงชีพวิชาชีพครูอย่างมีศักดิ์ศรี และส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับหนี้ของข้าราชการครูในสหกรณ์ โดยออกเป็นกฎหมายลำดับรองดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดอัตราดอกเบี้ยในการขอสินเชื่อเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู

ในประเด็นนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 51/1 ให้คณะกรรมการดำเนินการของแต่ละสหกรณ์จะพิจารณาต้นทุน เงินทุนของสหกรณ์เองภายใต้ระเบียบเงินให้กู้ยืมที่สหกรณ์กำหนด และมีอำนาจในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินกว่าอัตราดอกเบี้ยที่กฎหมายกำหนดไว้ ส่งผลให้แต่ละสหกรณ์มีอัตราดอกเบี้ยที่ไม่เท่ากัน ส่งผลให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูมีความเหลื่อมล้ำกันในการขอสินเชื่อเงินกู้

ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอให้มีการออกประกาศนายทะเบียนสหกรณ์เรื่อง “การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้” เพื่อให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูทั่วประเทศใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยในอัตราเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งมีเนื้อหาสำคัญดังนี้

“ข้อ 1 เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขภาวะเศรษฐกิจของข้าราชการครู คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย มีอำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครู อาจคิดจากผู้กู้ยืมหรือคิดให้ผู้ให้กู้ยืมในอัตราไม่เกินร้อยละสิบห้าต่อปีได้ ทั้งนี้ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจะกำหนดเป็นอัตราสูงสุดหรืออัตราที่อ้างอิงได้ในลักษณะอื่นก็ได้ และจะกำหนดเงื่อนไขให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

ข้อ 2 การกำหนดอัตราดอกเบี้ยนี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงอำนาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้โดยเฉพาะ แต่การกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามกฎหมายนั้น จะต้องไม่เกินอัตราดอกเบี้ยที่ประกาศกำหนดตามข้อ 1

ข้อ 3 เมื่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กำหนดอัตราดอกเบี้ยตามข้อ 1 แล้ว มิให้นำมาตรา 654 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่การคิดดอกเบี้ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กำหนดตามข้อ 1”

2. ปัญหาเกี่ยวกับการขอเพิ่มวงเงินสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ในประเด็นนี้ เนื่องด้วยพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 46 สหกรณ์มีอำนาจดำเนินการเองได้ เมื่อสหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินสูง ทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูขยายขอบเขตการให้เงินกู้และเพิ่มเพดานเงินกู้สูงขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพคล่องทางการเงินให้กับสมาชิกและเพื่อให้สมาชิกมีกำลังในการส่งเงินชำระหนี้ ส่งผลให้สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูได้ขอสินเชื่อเงินกู้เพิ่มมากขึ้น

ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอให้มีการออกประกาศนายทะเบียนสหกรณ์เรื่อง “กำหนดการขอเพิ่มวงเงินสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์” เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูควบคุมการกู้เพิ่มของข้าราชการครู ซึ่งมีเนื้อหาสำคัญดังนี้

“ข้อ 1 สมาชิกออมทรัพย์ที่ส่งคืนเงินกู้ตามสัญญาเดิมยังไม่หมด แต่ชำระเงินกู้ตามสัญญาเดิมไปแล้วไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนเงินที่ค้างชำระ สามารถขอกู้เงินกู้ตามสัญญาใหม่ได้ โดยสมาชิกจะต้องนำเงินกู้ตามสัญญาใหม่ไปใช้หนี้เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉินและใช้หนี้ตามสัญญาเดิม เพื่อเหลี่ยยอดเงินกู้ใหม่ยอดเดียว

ข้อ 2 สมาชิกสามารถยื่นคำขอกู้เงินตามสัญญาใหม่ได้ เมื่อชำระเงินกู้สัญญาเดิมไปแล้วไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของค้างงวดตามสัญญา และมีหลักประกันดังต่อไปนี้

- (1) กรณีใช้สิทธิการออมทรัพย์ปลอดจํานองจดทะเบียนจํานองเป็นหลักประกัน
- (2) กรณีใช้เอกสารการฝากเงินในสหกรณ์เป็นหลักประกัน”

3. ปัญหาเกี่ยวกับการพักชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ในประเด็นนี้ เมื่อพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 50 และ 50/1 ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีอำนาจออกประกาศได้ จึงมีการออกประกาศในการช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด 19 โดยหลักเกณฑ์การพักชำระหนี้เงินต้นและระยะเวลาการพักชำระหนี้ให้กับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เช่น มีการกำหนดระยะเวลาการพักชำระหนี้เงินต้น 6 เดือน แต่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูยังคงต้องชำระดอกเบี้ยรายเดือนตามปกติ เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์นั้น การก่อตั้งสหกรณ์เกิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกที่มีกลุ่มอาชีพเดียวกัน แต่การพักชำระหนี้เงินต้นให้กับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูนั้น สมาชิกยังคงต้องชำระดอกเบี้ยตามปกติ

ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอให้มีการออกประกาศนายทะเบียนสหกรณ์เรื่อง “กำหนดการพักชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์” เพื่อควบคุมและดูแลเกี่ยวกับภาระหนี้สินของข้าราชการครูในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ซึ่งมีเนื้อหาสำคัญดังนี้

“เนื่องจากปัจจุบันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ยังแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง รวมถึงผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจโลก เพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิก จึงได้มีมติให้มีพักชำระหนี้เพื่อช่วยเหลือสมาชิกที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว โดยสมาชิกสามารถขออนุญาตพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยไม่เกิน 3 เดือน สูงสุดไม่เกิน 6 เดือนหรือสมาชิกสามารถขออนุญาตพักชำระหนี้เงินต้นไม่เกิน 12 เดือน แต่ยังคงผ่อนชำระดอกเบี้ยตามหลักเกณฑ์ที่สหกรณ์ออมทรัพย์ครูประกาศและกำหนดโดยหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการขอพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยให้กำหนดตามหลักเกณฑ์การเกษียณอายุราชการของสมาชิกในสหกรณ์ออมทรัพย์ครู”

เอกสารอ้างอิง

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547
- กัญญ์กัญญา ใจการวงศ์สกุล) .2560). *การพัฒนาความรู้ทางกฎหมายแก่ชุมชนเพื่อเกิดประโยชน์ในการจัดการปัญหาหนี้สินของประชาชน* วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ .10 ฉบับที่ 1.
- จารุวรรณ เมณฑกา) .2546 .(ความโปร่งใส)Transparency) ในการดำเนินการของรัฐวารสารตรวจการแผ่นดินของ . ฉบับ 2 รัฐสภา ปีที่ปีที่ .กันยายน – เมษายน 1
- ปรนาคินทร์ กัตถุญตานนท์ และคณะ) .2560 .(การศึกษาหลักเกณฑ์สากลและกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลสหกรณ์เพื่อการพัฒนากฎหมายสหกรณ์ของไทยสำนักงาน .งานเศรษฐกิจการคลัง.
- ฐปนวัชร สระสม และ อุดุทธ์ ทานาราช) .2560). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับระบบการคุ้มครองเงินฝากของสหกรณ์เครดิตยูเนียน* วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ .6 ฉบับที่ 2 (ฉบับพิเศษ.มิถุนายน-เมษายน (ศิริลักษณ์ นามวงศ์ และ ประเสริฐ จรรยาสุภาพ) .2561). *พัฒนาการการสหกรณ์ในประเทศไทย*. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม ปีที่ 8 ฉบับที่ 1.
- ขมาวีร์ จันทร์อารีย์และภุริวัจน์ ปุณยวุฒิปรีดา. (2562). *ระบบราชการไทยกับข้าราชการในประเทศไทย 4.0*. วารสาร บัณฑิตแสงโคมคำ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม.
- สายปวีร์ เพ็ญเพชร และคณะ. (2563). *แนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5*. Journal of Modern Learning Development ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน.
- สุรัชย์ อุฬารวงศ์) .2562). *ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ .ศ.2542 กับกลุ่มเครดิตยูเนียนที่ไม่มีสถานภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย* วารสารนิติ รัฐกิจ และสังคมศาสตร์ปีที่ .3 ฉบับที่ 1.
- อิทธิชัย สีด้า. (2562). *การบริหารงานภาครัฐในรูปแบบเครือข่ายกับการนำมาใช้ในประเทศไทย*. วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม.
- อุทุมพร ใช้บุญเรือง และ อติศักดิ์ ธีรานุพัฒนา. (2559). *การจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานขาย บริษัท ไทยโอซูก้า จำกัด โดยการวิเคราะห์การตัดสินใจแบบวิเคราะห์ลำดับขั้น*. วารสารการจัดการสมัยใหม่ ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม.